

Měsíc vody vrcholí, den vody je právě dnes

22. 3. 2004 - [[Econnect / Arnika](#)]

22. březen je Světovým dnem vody, který vyhlásilo Valné shromáždění OSN v roce 1992. Sdružení Arnika se rozhodla vodě zasvětit rovnou [celý měsíc](#) a upozornit tak na význam této nejcennější tekutiny. Od počátku března proto uspořádala řadu akcí pro veřejnost i odborníky, které upozorňují především na nebezpečí, jenž vodu v přírodě ohrožují. Na Ministerstvu životního prostředí je možné si do konce března prohlédnout [výstavu Budoucnost bez jedů](#). V pátek byla ze Spolany již podruhé vynesena [Sporana](#) - symbol toxického znečištění řeky Labe a přírody v okolí chemičky, a utopena v Labi. U [řeky Ploučnice](#) se sešli odborníci a doporučili jak šetrně bojovat proti povodním na této řece; dnes také začala [sbírka na pomoc Novým Heřminovům](#), kterým hrozí zánik kvůli nové přehradě.

[Výstava Budoucnost bez jedů](#)

Voda je médium, které toxickými látkami často znečišťujeme a jehož prostřednictvím se přenášejí i daleko od svých zdrojů. Vodu ohrožují např. látky vypouštěné z průmyslových podniků, hnojiva či úniky ze skládek. Arnika minulý týden, v rámci třetího týdne Měsíce vody nazvaného "Stop únikům POPs do vody" zahájila na Ministerstvu životního prostředí putovní výstavu Budoucnost bez jedů, která zde bude k vidění do konce března. Zahájení na MŽP a v Měsíci vody je podle Arniky symbolické, neboť ministerstvo připravuje řadu dokumentů a legislativu zaměřenou na toxické látky.

"Expozice mimo jiné upozorňuje na to, že řada problémů s látkami jako jsou dioxiny, DDT anebo polychlorované bifenylly vzniká na konkrétním místě, ale má globální dopady. Jeden z deseti panelů je přímo věnovaný putování toxických látek," vysvětluje vedoucí kampaně Budoucnost bez jedů Jindřich Petrlík se sdružení Arnika. Mezinárodní úmluvy, které omezují anebo dokonce zakazují toxické látky, pomáhají zbavovat Zemi toxického znečištění. Na trh jsou však uváděny stále další látky, které jsou pro životní prostředí novou hrozbou. Arnika prostřednictvím výstavy navrhuje jako řešení tohoto problému přijetí dostatečně přísných požadavků na testování chemických látek před jejich uvedením na trh. To by mohla zavést nová chemická politika Evropské unie známá pod zkratkou REACH.

[Budoucnost bez jedů](#) není jen název výstavy, ale také jedné z kampaní Arniky. Jejím cílem je prosadit dostatečně přísnou novou chemickou politiku v Evropské unii, důsledný plán naplnění Stockholmské úmluvy v České republice, svobodný přístup k informacím o toxických látkách a ratifikaci Protokolu PRTR k Aarhuské úmluvě, který jej prosazuje.

[Symbol zla Sporana vynesena ze Spolany](#)

V pátek před polednem vyrazil od bran Spolany Neratovice průvod, který, letos podruhé, vynesl Sporanu - symbol toxického znečištění řeky Labe a přírody v okolí chemičky, do Labe. Účastníci akce svržením Sporany do řeky demonstrovali své přání, aby vše špatné a nebezpečné se Sporanou odnesla voda, a aby Spolana přestala být nebezpečným strašákem pro lidi a pro přírodu ve svém okolí.

Arnika při happeningu připomněla, že Spolana je stále velkou hrozbou pro životní prostředí i zdraví lidí. "Již v lednu jsme upozornili na fakt, že Spolana zbytečně vypouští díky své výrobě chlóru řádově stovky kilogramů rtuti ročně. Vyzvali jsme také ředitele Spolany Ing. Miroslava Kulihu, aby Spolana nahradila amalgámový postup výroby chlóru nejlepší dostupnou technologií co nejdříve." Podle Arniky však Spolana hodlá přejít na tzv. membránovou technologii, která je celosvětově dosud nejlepší dostupnou technologií pro výrobu chlóru a nepoužívá rtuť, až v roce 2015. To je však jeden z nejpozdějších termínů stanovených Svazem chemického průmyslu Západní Evropy - Eurochlorem, kdy je možné na ni přejít. "Většina chemických provozů Západní Evropy má v plánu ukončit provoz založený na amalgámovém postupu do roku 2010 a v mnoha případech i mnohem dříve," uvedla vedoucí kampaně Arniky Mgr. Hana Kuncová.

[Jaká opatření proti povodním využít na řece Ploučnici?](#)

Dalším tématem Měsíce vody byla i protipovodňová ochrana. Minulý týden se v této souvislosti sešlo na Moravě u řeky Ploučnice pět odborníků, aby obohatili diskusi o protipovodňových opatřeních na této řece nezávislým pohledem odborníků z jiných zemí a jiných povodí, a podpořili tak komunikaci a aktivní zapojení nejrůznějších zájmových skupin, především obcí, do přípravy těchto opatření.

"Ploučnice je jedna z nejlépe zachovalých řek v ČR, do které není nutné příliš zasahovat," říká jeden z účastníků Václav Čermák z [Unie pro řeku Moravu](#). Ze závěrečné zprávy vyplývá, že by bylo vhodné chránit zástavbu

technickými prostředky, a řeku ve volné krajině ponechat přirozenému vývoji a přírodními prostředky napomoci zadržování vody v povodí a v údolních nivách. Ve městech je pak možné rozvíjet estetické, ekologické, a rekreační funkce řeky.

Ferenc Kis ze Světového fondu ochrany přírody (WWF) z Maďarska kritizoval výstavbu poldrů, které se neukazují jako vhodná opatření pro skutečně extrémní povodně a přitom a představují závažný zásah do krajiny i do splaveninového režimu řeky. Profesor Mark Macklin z Walesu zase upozornil na možnosti kontaminace sedimentů odpady z bývalé těžby uranu.

Pětidenní pobyt odborníků zorganizovali Nadace Partnerství a Arnika Děčín. Na přípravě programu a podkladů pro odborníky se podílely Povodí Ohře, krajské úřady libereckého a ústeckého kraje, Městský úřad Děčín, obecní úřad Stružnice a další instituce

[Sbírka pro Nové Heřminovy](#)

Arnika dnes na mnoha místech po celé České republice zahájilo [veřejnou sbírku pomocí prodeje pohlednic](#), jejíž výtěžek bude věnován na záchranu obce Nové Heřminovy na Bruntálsku. Tě hrozí zánik kvůli plánované stavbě protipovodňové přehradě. Cílem sbírky je získání prostředků na vypracování studie, která by navrhla šetrnější alternativu ochrany proti povodním a umožnila tak zachování obce a zároveň i komplexnější protipovodňovou ochranu.

Až do konce června si mohou lidé ve vybraných knihkupectvích a antikvariátech koupit pohlednici, jejíž minimální cena je dvacet korun, a podpořit tak obyvatele Nových Heřminov. "Na pohlednici je zobrazeno místo, kde kdysi stávala obec Karlovec, která skončila před několika lety na dně přehradě Slezská Harta," vysvětluje Lenka Daňhelová ze sdružení Arnika.

Současná varianta řešení protipovodňové ochrany v povodí řeky Opavy předpokládá, že v místě, kde dnes stojí obec Nové Heřminovy, bude postavena přehrada. Ta by měla ochránit před povodněmi níže ležící město Krnov a další obce. Sdružení Arnika považuje toto řešení za naprosto nevyhovující, protože bude znamenat ztrátu domova pro 260 obyvatel obce a nepřinese žádný užitek výše ležícím obcím ani obcím na přítoku Opavy, řece Opavici. Povodňové škody přitom byly i tam obrovské.

Seznam knihkupectví, v nichž je možno zakoupit pohlednici a symbolicky tak podpořit Novoheřminovské, zveřejňuje Arnika mimo jiné na [stránkách sbírky](#).

[-red-](#)